

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Ruud Stiemer

‘Weg uit angst en eenzaamheid’

‘In maart vorig jaar ontving ik een mail van een vrouw die me schreef dat ze kort daarvoor verhuisd was naar het buitenland. Ze had het Haagse Bezuidenhout verruild voor een middelgrote stad in het noordoosten van de Verenigde Staten. De reden dat ze me mailde was haar zorg om de vrouw naast wie ze jarenlang gewoond had. “Mijn buurvrouw, Ria, is midden-veertig. Ze is mede als gevolg van haar slechte gezondheid haar baan kwijtgeraakt en daarmee ook veel van haar sociale contacten. Ze is eenzaam en lijdt eronder. Nu ik niet meer naast haar woon, kan ik niet even om het hoekje kijken. De andere burens kennen haar niet. Toen dacht ik aan de kerk in de wijk en zo kom ik bij u terecht. Ria is geen lid van uw gemeente, maar zou u toch eens contact met haar kunnen opnemen?”’

‘In antwoord op haar mail schreef ik dat ik het bijzonder vond dat zij op afstand naar haar buurvrouw bleef omzien. Ook bedankte ik haar ervoor dat ze aan de kerk had gedacht. We proberen namelijk “kerk-voor-de-wijk” te zijn, ongeacht of de persoon in kwestie lid is of niet.’

‘Een aantal dagen later belde ik Ria op. Ze was verbaasd en aarzelde: “...een *dominee*, die langs wil komen...?” Toen ik haar vertelde van de mail van haar oud-buurvrouw stemde ze er uiteindelijk mee in. De volgende dag zat ik bij haar aan de keukentafel. Wat me in Ria’s verhaal trof, was haar opmerking dat “eenzaamheid aan een mens vreet”. Ze bedoelde dat de eenzaamheid haar

RUUD STIEMER (1965)

Predikant van de protestantse Christus Triumfatorkerk en de Noorderkerk in Den Haag.

stukje bij beetje in bezit nam en haar veranderde. Ze zei: “Ik was een goedlachse, spontane vrouw, maar daar is nu weinig meer van over. Ik ga er hoe langer hoe minder op uit. Als ik op pad moet, probeer ik de blikken van anderen te ontwijken.” Wat zou je graag willen, vroeg ik haar aan het einde van ons gesprek. “Dat ik weer onder de mensen ben en contacten heb”, antwoordde ze.’

* * *

‘Ria’s verhaal staat voor het verhaal van velen in deze Haagse stadswijk. De oorzaken

van de vereenzaming kunnen heel verschillend zijn, maar de gevolgen zijn vergelijkbaar: isolement, angst, geen uitweg zien en verlangen naar verandering. Het is niet gemakkelijk om deze mensen op het spoor te komen. Toch worden we geregeld op hen geattendeerd, zoals door die buurvrouw, maar ook door leden van het wijkberaad, de wijkagent, de thuiszorg of de burenhulpcentrale. Mijn collega of ik proberen dan met diegene een afspraak te maken. We realiseren ons terdege dat we geen maatschappelijk werkers zijn of psychologen. Ook is de kerk geen verlengstuk van de sociale dienst. Wat we wel kunnen bieden is tijd en ruimte om de ander te bezoeken en te luisteren naar zijn of haar verhaal. Indien gewenst brengen we deze mensen in contact met het maatschappelijk werk of met de GGD. Bij dit werk worden we ondersteund door vrijwilligers uit de kerk: diakenen en bezoekmedewerkers. We beseffen dat we de eenzaamheid niet kunnen oplossen. Wel hopen we de ander een steuntje in de rug te geven, opdat hij of zij zelf de draad van het leven weer kan oppakken. Zo mogen we, namens God, omzien naar de medemens.'

* * *

‘Na mijn eerste bezoekje aan Ria volgden er nog meer. In een van deze gesprekken heb ik haar uitgenodigd om deel te nemen aan een gesprekskring in de kerk. Tot mijn grote verrassing is ze gekomen. “Met knikkende knieën”, vertelde ze me later. In de loop van de serie gespreksavonden zag ik haar ver-

anderen van een schuchtere vrouw in een vrouw met een aanstekelijke lach. Door het contact met anderen bloeide ze op.’

‘Heeft de politiek een boodschap aan de eenzaamheid die velen in onze samenleving ervaren? Die vraag beantwoord ik met een hartgrondig “ja”! Het gaat immers om “de stillen in den lande”, zoals de Bijbelse taal het zegt, om kwetsbare mensen. Zij gaan ons ter harte!’

‘Terecht hebben verschillende politieke partijen, waaronder het CDA, dit thema op de agenda gezet. Vanuit zijn achtergrond heeft het CDA daarin een extra verantwoordelijkheid. Het is zijn taak om eenzaamheid steeds opnieuw op de agenda te plaatsen, zodat het

.....
 •••••
*Het is de taak van het CDA om
 eenzaamheid steeds opnieuw
 op de agenda te plaatsen*
 •••••

onder de aandacht blijft van overheden en media. Ook zal het CDA de verschillende spelers op het maatschappelijk middenveld – de vrijwilligersorganisaties, de kerken, de zorginstellingen – moeten stimuleren tot nadere samenwerking op dit punt. Verder zal het zich moeten blijven inzetten voor de maatschappelijke stage. Deze biedt de mogelijkheid om jongeren en ouderen met elkaar in contact te brengen, en contact is de eerste stap op de weg uit de angst en de eenzaamheid.’